

MANAGEMENT OF REBUILDING PROJECTS WITH DIGITAL TOOLS

УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ ВІДБУДОВИ ЗА ДОПОМОГОЮ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

Iryna Hudyma¹
Anna Kharchenko²

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-408-5-4>

Ефективне управління, підзвітність перед громадськістю та донорами, прозорість – все це можливо лише завдяки повній цифровізації проєктів відбудови України. Сьогодні, основним завданням є розробка якісних ІТ-ресурсів, які будуть взаємопов'язаними між собою, доповнювати один одного, створюючи сучасну та надпотужну систему цифрових інструментів.

Актуальністю роботи є дослідження доступних цифрових інструментів на всіх рівнях відбудови: від нагального відновлення для задоволення базових потреб громадськості до обслуговування великої відбудови та забезпечення подальшого економічного розвитку громад, регіонів та всієї країни, виявлення основних причин та проблем, які можуть виникнути у процесі роботи та надання власних рекомендацій для побудови якісних проєктів відбудови України.

Питання, пов'язані з управлінням проєктами вивчається широким колом науковців та практиків. Значний внесок у розвиток теорії та впровадження методології управління проєктами здійснили ряд провідних вітчизняних та закордонних вчених, серед них: Блага Н. В. [1], Єпіфанова І. Ю. [2], Джеджула В. В. [2], Лашенко О. В. [3], Серьогіна Н. К. [3], Яковенко О. І. [4], Albert Lester [5] та багато інших. Попри наукові здобутки, сьогодні, питання ефективного управління проєктами набуло більш вагомого значення та потребує подальших досліджень, з урахуванням нових реалій.

Загалом управління проєктами – це процес управління людьми та координації людей, матеріальних і фінансових ресурсів у життєвому циклі проєкту із застосуванням сучасних методів та прийомів управління, цілей проєкту; це виконання комплексу взаємозалежних робіт в інтересах проєкту [1, с. 16].

¹ National Transport University, Ukraine

² National Transport University, Ukraine

Успішна реалізація проєктів відбудови є важливим завданням у післявоєнний період України, що дасть змогу забезпечити безпеку населення, сприяти економічному розвитку та відновити зв'язок між сільськими громадами та містами. У цьому контексті важливо відзначити особливості управління проєктами за допомогою цифрових інструментів.

В Україні вже використовуються передові світовий досвід електронних інструментів: починаючи від допомоги постраждалим через сервіси Дія та закінчуючи цифровими рішеннями для оцінки збитків, завданих війною інфраструктурі та майну населення.

Створення цифрової системи управління відбудовою сприятиме досягненню таких результатів:

1. Оперативність, раціональність, ефективність ухвалення рішень.
2. Повна прозорість, підзвітність, контрольованість використання коштів.
3. Залучення громадян до ініціації та пріоритизації проєктів, надання зворотного зв'язку на всіх етапах імплементації проєктів.
4. Ефективне управління будівництвом від планування до експлуатації.
5. Якісна сучасна, екологічна, інклюзивна інфраструктура.
6. Можливість відслідковувати плани та прогрес впровадження в режимі онлайн.
7. Автоматизована система індикаторів ризику для моніторингу.
8. Прямий канал комунікацій щодо можливих зловживань.
9. Онлайн перевірки та аудити.

Для боротьби з основними викликами відновлення, цифрові рішення мають бути спрямовані на:

Побудову інтегрованої цифрової платформи державного масштабу, яка дозволить бачити грошові потоки «від донора до будівництва», від державного до місцевого бюджету, у будь-якому розрізі – за принципом «всі бачать все».

Поєднання на платформі інформації з різних цифрових реєстрів та платформ – новостворених та наявних (наприклад, ЄДЕССМБ, Prozorro, Prozorro.Sale, ДІА, spending.gov.ua тощо). Має бути взаємозв'язок цільових програм відновлення та коштів за ними між бюджетами усіх рівнів.

Впровадження модульного принципу розгортання цифрових систем, який дозволить інтегрувати різні ініціативи з відновлення та прозорого державного управління на єдиній цифровій платформі. Наприклад, модулі пріоритизації заявок на відновлення бізнесу, модуль заявок та обліку нефінансової допомоги, гуманітарної допомоги тощо.

В таблиці 1 наведено основні проблеми, які виникають в процесі відновлення України та відповідні цифрові пропозиції щодо вирішення даних проблем.

Таблиця 1

Проблема	Рішення
Високий ризик корупції, нецільового використання коштів, складності контролю та зменшення ефективності через великі обсяги фінансування, складну структуру його розподілу та велику кількість залучених установ та задіяних процесів.	Побудова цифрової інтегрованої платформи державного масштабу, задля відслідковування грошових потоків «від донору до будівництва», у будь якому розрізі за всіма проектами: – Поєднання на платформі інформації з різних цифрових платформ та реєстрів (наприклад, РПМЗ, Prozorго, Prozorго.Sale, ЄДЕССБ, ДІА, spending.gov.ua тощо). – Взаємозв'язок цільових програм відновлення та коштів за ними між бюджетами усіх рівнів.
Низький рівень координації у фінансуванні відновлення та надані підтримки Україні з боку партнерів.	Цифрова система обліку та управління впливом на процеси бюджетування та надання фінансової допомоги від країн-партнерів.
Процес відбору проектів (збирання заявок /ідей, оцінка, пріоритизація) створює корупційні ризики на етапі розподілу ресурсів.	Модуль цифрової платформи для збору та пріоритизації проектів, який збирає заявки на реалізацію проектів, стандартизує заяви, перевіряє та класифікує їх, пріоритезує (за визначеними критеріями).
Складність або неможливість координації з боку донорів під час спонсорства відновлення окремих регіонів. Виникнення конфлікту інтересів – прозора система зменшує ризики для корупції та зловживання.	Створення реєстру об'єктів, які потребують відбудови з повної інформацією щодо наявності спонсорів, статусу робіт, строків тощо. Побудова незалежної від зовнішнього втручання системи. А зміни в системі мають залишати цифровий слід для додаткового контролю.
Потенційне саботування процесу виконавцями через збільшення роботи держслужбовців.	Організації навчання держслужбовців для роботи в системі, залучення нових фахівців для обслуговування інтегрованої платформи.

Сьогодні, коаліція RISE Ukraine бере активну участь у розробці системи, допомагаючи виконувати окремі роботи. Ми підтримуємо відбудову і просуваємо ключові принципи: прозорість, підзвітність та ефективність. Тому ми наполягаємо на відкритті даних системи для всіх, окрім

представників держави-агресора. Потрібно створити зручні управлінські дашборди в смартфоні та публікувати дані за стандартами (Open Contracting Data Standard) для міжнародних партнерів та громадськості. Тільки так системі будуть довіряти. Зараз ми залучені в аналіз бізнес-процесів циклу проєктів відбудови та проєктування системи. Далі буде пілотування на базі одного з напрямків. Потім система буде доопрацьована і покриє пілотний напрямок та проєкти всіх типів. Україна має шанс запровадити новий стандарт з відкритого урядування та відкритого контрахтування і стати взірцем для всього світу. Для цього надзвичайно важливо забезпечити повну прозорість процесу відбудови [6].

Провівши дослідження даного питання можна впевнено сказати, що цифрові інструментів необхідні для створення сучасної відкритої для відслідковування та аналізу цифрової архітектури для національної програми відновлення України, яка працюватиме у реальному часі 24/7, а також дозволять запобігати та боротися з корупцією за рахунок відкритості інформації, збільшення прозорості операцій, автоматизації процесів та мінімізації людського втручання.

Список використаних джерел:

1. Блага Н. В. Управління проєктами : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
2. Єпіфанова І. Ю., Джеджула В. В. Місце процесу управління проєктами в стратегії розвитку підприємств. *Innovation and Sustainability*. 2022. № 3. С. 8–13.
3. Лашенко О. В., Серьогіна Н. К. Впровадження проєктного підходу в діяльність органів публічного управління. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2021. Вип. 1(48). С. 113–121.
4. Яковенко О. І. Управління проєктами та ризиками : навчальний посібник. Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. 196 с.
5. Albert Lester. Project Management, Planning and Control (Seventh Edition). Managing Engineering, Construction and Manufacturing Projectsto PMI, APM and BSI Standards. 2017, Butterworth-Heinemann, 630 p.
6. Дорогань О. Прозоре відновлення: як працюватиме електронна система управління відбудовою. *Економічна правда*. 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/09/22/691725/>